

Juhász Zsuzsanna

EGYES SZANKCIÓTANI FŐKÉRDÉSEK

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

A jelen oktatási segédanyag a kapcsolódó tananyagrészeket vázlatosan tekinti át. Az egyes témakörök részletes bemutatására ld. Juhász Zsuzsanna: Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk, Iurisperitus, Szeged, 2020.

A kurzus alapadatai

A kurzus címe:	Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk
A tárgy jellege:	kollokviummal záródó előadás
Kurzuskódok:	BSV-JL-17/EN; BSV-JN-17
Tárgyfelelős tanszék:	SZTE Állam- és Jogtudományi Kar, Bűnügyi Tudományok Intézete
Oktató:	Dr. Juhász Zsuzsanna egyetemi docens
Elérhetőségek:	6721 Szeged, Bocskai u. 10-12. 14. szoba; Tel/Fax: (62) 343-474 E-mail: juhaszszs@juris.u-szeged.hu
Tantárgyi kreditpontok:	5
Követelmények:	tantárgyi követelmények a Coospace színterén

**Büntetőjogi szankciók és
végrehajtásuk**
1. olvasólecke
**A hatályos jogkövetkezmenyi
rendszer jellemzői**
Időigény: 30 perc

Dr. Juhász Zsuzsanna
SZTE ÁJTK
Bűnügyi Tudományok Intézete

A hatályos jogkövetkezmenyi rendszer

Főbb jellemzők:

- ❖ 1. Dualista;
 - ❖ A büntetés az elsődleges jogkövetkezmenyi = az intézkedések kiegészítő jellegűek;
 - ❖ A büntetéseken belül szoros értelemben vett büntetések, illetve egy mellékbüntetés különíthető el;
- ❖ 2. Relatív határozott;
- ❖ 3. Szabadságvesztés-centrikus

Dualista jogkövetkezmenyi rendszer: a jogkövetkezmenyek kettőssége → a törvény egyaránt rendelkezik a büntetésről és az intézkedésről is

A büntetések és intézkedések eltérő vonásai:

- ❖ **büntetések:** bcs. miatt alkalmazható jogkövetkezmenyek → tényállásszerű, jogellenes és bűnös cselekményt feltételeznek, míg **egyes intézkedések** bűnösség hiányában is elrendelhetők, illetve elrendelendők
- ❖ **büntetések:** generális és speciális prevenciók célokat is közvetítenek = kizárólag speciális megelőzés céljára nem alkalmasak, a speciális prevenciók célkitűzés az **intézkedések** sajátossága
- ❖ a **büntetések** büntetett előéletet eredményeznek, az **intézkedések** nem

alternatív dualista rendszer: ismeri és szabályozza mind a büntetést, mind pedig az intézkedést, de ugyanazon bűncselekmény jogkövetkezmenyeként vagy csak büntetést, vagy csak intézkedést enged alkalmazni

konjunktív dualista rendszer: a törvény egyaránt rendelkezik büntetésről és intézkedésről, a bíró(ság) így ugyanannak a deliktumnak a jogkövetkezmenyeként

mind a büntetést, mind az intézkedést egymás mellett elrendelheti, vagy el kell rendelnie

relatív határozott szankciórendszer: A szankció meghatározásának a feladatát megosztja a törvényhozó és a bíróság között. A törvény az egyes bűncselekményekre vonatkozóan meghatározza a szankció nemét és mértékének alsó, illetve felső határát. Az irányadó minimum és a maximum szankciókereten belül a bíróság feladata a konkrét eset körülményeihez igazodó jogkövetkezmény kiszabása.

generális maximum: az általános részben meghatározott törvényi maximum

generális minimum: az általános részben meghatározott törvényi minimum

speciális maximum: a különös részben meghatározott törvényi maximum

speciális minimum: a különös részben meghatározott törvényi minimum

- ❖ **szabadságvesztés centrikusság:** 14 bűncselekmény (15 eset) kivételével a bcs-ek büntetési tétele szabadságvesztés-büntetést ír elő → a kivételt jelentő bcs-ek elkövetését a Btk. elzárással rendeli büntetni
- ❖ a szabadságvesztés-centrikusságot feloldja a Btk. 33. §-ának (4) bekezdése →
 - ❖ kisebb tárgyi súlyú bcs-ek elkövetése esetén szabadságvesztés helyett egy vagy több más büntetés is kiszabható
 - ❖ szabadságvesztés helyett rövidebb tartamú szabadságelvonás (elzárás) kiszabható

Önellenőrző kérdések

1. Ismertesse a hatályos jogkövetkezményi rendszer jellemzőit!
2. Mit értünk relatív határozott szankciórendszer alatt?
3. Mit értünk dualista szankciórendszer alatt?
4. Mit jelentenek az alábbi fogalmak: generális minimum és maximum, speciális minimum és maximum?
5. Nevezze meg, hogy milyen elhatároló ismérvei vannak a büntetéseknek és az intézkedéseknek!
6. Nevezze meg, hogy mely esetkörökben kizárt a büntetések egymás mellett történő kiszabása!
7. Mit értünk együttalkalmazási tilalom alatt?
8. Mely esetben van lehetőség szabadságvesztés helyett más büntetés, illetve több büntetés együttes kiszabására?

Kötelező tananyag:

JUHÁSZ Zsuzsanna: Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk. Iurisperitus Kiadó, Szeged, 2020. 16-26. pp.

Ajánlott irodalom

- IRK Albert: A büntetés fogalma. [1926.] Kriminológiai közlemények 1991/37. 31-38. pp.
- LUKÁCS Tibor: A bűn és a büntetés. Minerva, Budapest, 1980.
- NAGY Ferenc: Intézkedések a büntetőjog szankciórendszerében. KJK, Budapest, 1986.
- TÓTH Mihály: A büntetőjogi jogkövetkezmények. In: Belovics et al. (szerk.): Büntetőjog I. Általános Rész. HvgOrac, Budapest, 2012.